

Juist in deze voor de planten zo ongunstige maanden moet men proberen zo gunstig mogelijke milieuvoorwaarden te scheppen. Een eenzijdige verhoging van een der groeifactoren is doelloos en zelf schadelijk. Slechts bij een verstandig op elkaar afstemmen van alle vormende krachten zal de kweker tot goede resultaten komen.

## 'Scoren was belangrijker'



Sandra Boer & Robert Toirdoir

'Uit eigen ervaring weet ik dat "scoren" belangrijker was dan de rest. Voor je eigen carrière goed, maar voor de langetermijnrelatie van de bank met de klant slecht. Eigenbelang prevaleert boven dat van de bank.' Het is een uitspraak van een bankier in het kader van het project Vertrouwen

Verbeeld, waarin kunstenaars de dialoog aangaan met de financiële sector. Robert Toirdoir en Sandra Boer van Art Partner zijn samen met de instelling Cultuur en Ondernemen initiatiefnemers. 'Eind 2008 breekt de crisis uit en we vonden dat we vanuit de kunst niet aan de zijlijn moesten blijven staan', blikt Toirdoir terug.

### Dialoog

In 2009 en 2010 wordt daarom de dialoog gezocht met de financiële wereld. Beeldend kunstenaars, regisseurs en toneelschrijvers treden in contact met bankiers over vertrouwen in hun branche. 'Kunstenaars worden ervaren als andersdenkenden, die reflectie en diepgang stimuleren', aldus Toirdoir. 'Zoals een van de geïnterviewden zegt: "Het proces is verstoord. De associatie met kunst en vertrouwen is een originele en indringende benadering. Maar het vergt sterke leiders die een andere weg durven in te slaan."'

### Aanjagers van verandering

Ruim vijftig openhartige, vertrouwelijke interviews later wordt een onthullend beeld van de financiële sector geschetst. Betrokkenen zijn bezig om te redden wat er te redden valt, maar hebben intern het onderwerp vertrouwen vaak niet besproken. 'Mensen waren bereid hun verhaal te doen, gegrepen door het onderwerp.

Maar wij waren verbijsterd dat het voor de meesten de eerste keer was dat er op deze manier over vertrouwen gesproken werd, als reflectie', vertelt Toirdoir.

Theodoor Gilissen bankiers ging daarbij het verst. De bank werd door Art Partner uitgedaagd om kunstenaar Heidi Linck het vertrouwen te geven dat zij elke dag van hun relaties vragen. Zij hield hen een spiegel voor. En ze concludeerde dat de bankiers veel meer door het venster van hun klanten zouden moeten kijken, in plaats zich te verschuilen achter de vensters van computerschermen, telefoons en televisie. Ze ontwikkelde een uniek project op maat, Insight, en bood de bankiers in het maakproces een subtiele kans om klanten op te zoeken en te spreken.

### Lef

Toirdoir zou Vertrouwen Verbeeld in 2011 graag voortzetten. Want hij heeft door de ogen van bankiers gezien dat kunstenaars begrippen als vertrouwen, authenticiteit en geloofwaardigheid op een inspirerende manier inhoud en vorm kunnen geven. Maar hij weet niet of de cultuur in de financiële sector voldoende is veranderd. 'Een mentaliteitsverandering staat of valt bij sterke leiders in de sector. Mensen die het lef hebben om van de gebaande paden af te wijken, om zich kwetsbaar op te stellen, niet de veilige weg te nemen. En dat is niet het beeld dat uit de interviews naar voren komt. Maar er gloort toch hoop. Er is tenslotte geen andere oplossing: het vertrouwen moet terugkomen en daar moeten bedrijven hard aan blijven werken. Kunstenaars kunnen daarbij helpen.' ■

*Vertrouwen Verbeeld is opgezet voor de financiële sector, maar is ook toegankelijk voor andere branches. Meer informatie vind je op [www.vertrouwenverbeeld.nl](http://www.vertrouwenverbeeld.nl).*

### Uit de kunst

Kunstenaars vertellen over hun ervaringen met het spanningsveld tussen de pure passie van de creatie en boude overlevingsdrang. Waar is de kunstwereld anders en waar raakt deze aan de wereld van vermogensbeheer en pensioenen? Ditmaal: Robert Toirdoir van Art Partner, over samenwerking tussen kunstenaars en de financiële sector.